

ÀKELA

Butlletí informatiu - Exempar gratuït - Estiu 2019 / Núm. 61

A M I C S I E S C O L T E S

EXISTEIX UNA SOLA EUROPA?

A la Unió Europea hi ha diverses Europes, els països del centre, més potents, ben integrats, competitius; els països del nord, socialment més cohesionats; els països de l'est, recentment incorporats a la Unió, amb dèficit democràtic i subvencionats, i els països mediterranis, madurs i convulsius per la seva proximitat amb el Nord d'Àfrica.

Aquesta reflexió es podria fer dintre de cada país europeu, on conviuen diferents regions amb desenvolupaments socials i econòmics ben diferenciats. La península Ibèrica és un bon exemple d'aquesta diversitat cultural i econòmica, en la qual tres regions estan finançant la resta del país.

El model actual no és sostenible a la Unió Europea, ha d'articular una xarxa entre regions desenvolupades amb flexibilitat fiscal, política i tecnològica, i autonomia administrativa a l'estil confederat. Catalunya estaria dintre d'aquest grup amb altres regions europees. Aquesta nova distribució faria possible fer front a la globalització, oblidant el model del Vell Continent per ser capdavanters socialment i econòmicament.

Joan Martinez

EDITA

Associació d'Antics Escoltes del Masnou
Seu d'entitats c/ Barcelona, 5, espais El Casinet
Apartat de Correus 74 - 08320 El Masnou
e-mail: akelamasnou@gmail.com
Dipòsit Legal B-14.732.2002

REDACCIÓ / MAQUETACIÓ

Joan Martínez, J.Ma.García

L'entitat no es fa responsable del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

COL·LABORADORS

Ramon Asensio
Carme Giralt
Jordi Manrique
Joan Camps
Francesc Muntanya
Mercè Hernández
José Miguel Barrachina
Jordi Dolz
Minyons Escoltes i Guies de Sant Jordi de Catalunya
Escoltes Catalans
AE Foc Nou
Jofre Milà
Manel Martínez
Francesc del Arca
Pepita Castellví
Nati Herrador
Aina Ripol
Jordi Milà
Margarida Capellà

CORRECCIÓ: Oficina de Català del Masnou

SUMARI

Portada	Serra d'Extremera
Editorial	2
AE Foc Nou	3
Minyons Escoltes (MEGSJ)	4
Tas cultural.....	5
Recordant l'escoltisme	6
Astronomia	7
El racó de la salut	8
Societat	10
Els joves parlan.....	12
La Teatral	13
L'escola parla	14
La cuina de casa	15
Sabíau que.....	16
Fem el cim.....	17
Meteorologia	18
Contes i tresors.....	20
El món del ferrocarril	21
Poesia.....	22
Activitats.....	23

www.elmasnou.cat

Cercar: **GUIA DEL MUNICIPI**

Filtra per: **ENTITATS/ASSOCIACIONS**

Cerca: **Associació d'Amics i Antics Escoltes del Masnou**

ESCOLTISME INTERNACIONAL: WOSM EUROPEAN AGORA 2019

Quan parlem d'escoltisme i se'ns demana una definició, sempre surten les paraules «moviment mundial», però a efectes pràctics és un recurs que tenim molt poc en compte en el dia a dia dels agrupaments.

Aquesta Setmana Santa vaig tenir el plaer de participar a la WOSM European Agora, una trobada en què joves de 18 a 22 anys, que participen en agrupaments escoltes d'arreu d'Europa, comparteixen 5 dies tot formant-se en temes d'interès comú i compartint experiències.

Aquest any, l'Agora de la WOSM va tenir lloc a Banská Štiavnica, una ciutat al centre d'Eslovàquia. Allà, s'hi van tractar temes com: la coneixença de les diferents organitzacions nacionals d'escoltisme, l'empoderament dels joves i els objectius de desenvolupament sostenible, en l'assoliment dels quals la WOSM hi està prenent part activa.

Un dels temes més enriquidors per mi, sense ànim de desvalorar cap dels altres, va ser el de la coneixença de les diferents organitzacions escoltes d'arreu d'Europa. Aquesta qüestió, a part de ser tractada en les diferents activitats, va ser recurrent durant els 5 dies de convivència.

D'aquest intercanvi en vaig treure molts punts en comú i molts en què ens diferenciem. Un dels fets que més em va sorprendre va ser la gran quantitat d'objectes que conformaven els uniformes; de fet Escoltes Catalans és l'única associació que només porta fulard. Els portuguesos i els finlandesos van ser els que més em van sorprendre; tot i tenir els portuguesos ben a prop no coneixem per a res la seva realitat. El seu uniforme és el que veieu a la imatge (noi finlandès i noia portuguesa).

Per altra banda, en l'edat dels caps també ens diferenciem molt de tots els altres països. En els altres països els caps comencen a ser-ho als 25 anys i és normal que segueixin sent-ho fins als 50-60 anys. Aquí, en canvi, el rang és de 18 a 26 anys aproximadament. Part del valor de la nostra tasca ve donat per la proximitat entre les etapes evolutives de caps i infants, de manera que els infants veuen en els caps una persona amb una edat més propera a la seva que altres referents com les famílies o el professorat, per això em va semblar curiós i enriquidor conèixer una altra realitat.

Finalment, una de les diferències entre els països participants és el paper de l'escoltisme dins la societat. Als Països Baixos hi està molt present i hi ha una gran quantitat d'escoltes que gairebé sempre cooperen per tenir un paper actiu al seu país. Altres escoltes, per exemple danesos i romanesos, a part de la seva tasca al cau, participen en centres scouts, voluntariats... Un gran ventall d'oportunitats que aquí no tenim tant en compte.

Però una de les coses que no canviava era les ganes d'abastar, d'educar, de fer escoltisme, de fer tant com podem i d'estar sempre a punt... és a dir, el temps dedicat era en la gran majoria de casos tan extens com el que dediquem els caps aquí.

Penso que aquest tipus d'activitats ens fan persones més riques, alhora que conscients de la força del moviment i de les diferents realitats i oportunitats que podem trobar dins d'aquest. Aquesta consciència penso que és una peça clau per a sentir-nos empoderats com a agent transformador d'aquesta societat i poder combatre injustícies que ens ofeguen i ens fan sentir petits. Ja que, tal com diu Eduardo Galeano, «molta gent petita en llocs petits fent coses petites pot canviar el món».

MINYONS ESCOLTES I GUIES ENTREGA FULARDS ALS PRESOS I EXILIATS POLÍTICS EN MOSTRA DE SUPORT

L'entrega va tenir lloc en el marc de la trobada setmanal que organitza el Comitè Llibertat a la plaça del Rei de Barcelona per no normalitzar la situació extraordinària que viu el país.

El dimecres 22 de maig, Minyons Escoltes i Guies de Catalunya va fer entrega de fulards de l'entitat en mostra del seu suport als presos i exiliats polítics en la trobada setmanal que organitza el Comitè Llibertat els dimecres a les 19 h a la plaça del Rei de Barcelona.

L'entrega es va dur a terme a través de l'Associació Catalana dels Drets Civils, el grup de suport Tamara no està sola i el grup de suport Adri et volem a casa perquè els fulards arribin de manera simbòlica a tots ells i elles.

L'acció d'entregar un fulard és de gran rellevància en el món de l'escoltisme, ja que és el màxim símbol del moviment escolta, un símbol de compromís. Amb aquesta acció, Minyons Escoltes i Guies de Catalunya va voler completar la mostra de suport i el reconeixement al compromís dels presos, preses, exiliats i exiliades polítiques vers el país i la societat catalana, que havia iniciat adreçant-los individualment unes paraules.

L'entitat escolta va llegir un text prèviament a l'entrega dels fulards, davant dels centenars de persones que van assistir a l'acte. «Sabem que no defalleixen, així ens ho expliquen en les seves

cartes de resposta. Volem dir-vos que nosaltres tampoc. Junts i juntes farem un país i una societat millors. Moltes gràcies i sempre a punt!» Així tancaven el parlament els membres de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya en l'acte del Comitè Llibertat, on també hi va haver espai per a la lectura del manifest de Cap dona en l'oblit.

PASSEJADA 2019

El diumenge 17 de març l'associació Amics i Escoltes del Masnou va iniciar la seva primera activitat de 2019: **XVI Passejada matinal pel nostre entorn: Parc Natural del Montseny - Cànoves i Samalús** (per sobre de Cardedeu).

Primer punt de concentració, 9 del matí a l'aparcament davant el cementiri del Masnou. Amb cotxes particulars cap a Cànoves. Arribem, aparquem i després de 15 minuts caminant ja som a l'esplanada, segon punt de concentració, on els companys de l'associació ens tenien preparat l'esmorzar. Quins bons entrepans, beguda inclosa.

Després d'esmorzar, cap les 11 del matí, la quarantena de participants enfilem el camí que ens portarà a l'embassament de Vallforners, construït entre el 1985 i 1989. Com a característica especial cal saber que fou el primer pantà de Catalunya la presa del qual està formada per pedra i terra compactada.

Per un camí ple de natura paral·lel al riu i fent ziga-zagues a través d'uns ponts de fusta sobre el riu, vàrem arribar al pantà. Quines vistes més esplèndides de tot l'entorn de l'embassament sobre tota la cadena de muntanyes del Montseny. Després de descansar una mica i de fer les corresponents fotografies tocava fer el camí a l'inversa, després d'haver gaudit d'un munt de sensacions. Dia assolat, excel·lent per passejar. A les 14 hores cap a casa.

Aquesta vegada hem marxat una mica lluny del nostre entorn, però valia la pena.

LA NOSTRA PETITA VOLTA AL MÓN (5) LA SORTIDA A LA VALL DE NÚRIA D'EN JOAN CASALS I EN JAUME ROSSELL

Avui és l'últim dia, després de gaudir-ne quatre més, que en Joan i en Jaume s'han passejat per aquests indrets de Núria. Ahir, després d'assolir el Nou Creus i el Nou Fonts, i de contemplar els llacs de Carançà i el pic de l'Infern des de la carena, donen per acabada la seva petita volta al món. Em plau transcriure la redacció d'en Joan:

DIA 7 DE SETEMBRE DE 1967, DIJOUS

«Ens aixequem prop de les vuit del matí per a anar a la Santa Missa, però resulta que no n'hi ha fins més tard, i com que hem de fer bastant de camí, no ens podem esperar. Llàstima! Comprem algun record d'ací i anem al refugi a fer la motxilla. És arribada l'hora i, després de donar una ullada per assegurar-nos que no ens deixem res, anotem en un paper els noms i la data de la sortida i l'amaguem al sostre, al costat d'una biga, perquè un altre jorn que Déu ens permeti tornar per ací dalt, puguem tenir un record de la nostra estada en aquesta formosa vall. Ens carreguem la «casa» a l'espallta i comencem a caminar passant per davant de l'ermita de Sant Gil, voregem l'aigua transparent del llac i, des d'ací, abans d'enfonsar-nos pel camí del cremallera, donem la darrera mirada vers el Santuari i tots els voltants que durant cinc dies han estat els nostres companys d'estada: ens diuen adéu! Tot està igual com quan vàrem arribar, les vaques i els cavalls escampats pels prats arrenquen l'erba pacientment, mentre un gos arreplega amb corredisses totes les ovelles d'un ramat escampades per la muntanya, i els pi-avets, amb llurs branques vers el cel, semblen els muts espectadors que contemplem les meravelles d'aquest lloc tan formós. Adéu vall de Núria, adéu! Són les 10.10 h del matí quan comencem el camí de retorn per la via del cremallera de Ribes. Després de dues hores de marxa, arribem al poble i ens dirigim a la carretera general per començar l'autoestop. Són 2/4 d'una i sembla que tots els autos s'hagin posat d'acord a circular per un altre lloc, i no en veiem més que un de tant en tant. Fastiguejats d'esperar, al cap de dues hores, ens posem a caminar per la carretera, i així, al cap d'una estona, se'ns para un 4x4 francès, que molt plaents ens porten fins a Aigües de Ribes, que és molt a prop, però més val això que res. Continuem avall caminant, i pacientment ens toquen les quatre de la tarda, sense aconseguir que ningú ens pugui. En vista de l'èxit, quedem d'acord de separar-nos si es presenta l'ocasió, i així ho fem quan es para una Lambretta, que porta a en Jaume fins a Ripoll. Instants després, un camió s'encarrega de portar-me, també, fins a Ripoll. En arribar-hi, agafo la carretera de Barcelona i, al cap d'uns moments de caminar, se'm para un 600 d'un senyor bastant gran que fa de viatjant per aquestes rutes, i diu que em portarà fins a l'encreuament de la carretera de Torelló (uns 20 km). Al cap de poca estona de ruta, veiem en Jaume que anava caminant tot fent autoestop. També es para per pujar-lo, i ja ens hem tornat a trobar. Després d'un feliç viatge, l'home ens deixa a la carretera general i se'n va per la carretera interior que porta a Torelló. Seguim xino-xano per la carretera i, un tros més enllà del túnel d'Orís, un sacerdot amb una moto Isso puja en Jaume fins a Vic. Qüestió de deu minuts més tard, un altre 600 es para sol·licit al senyal, i em diuen que em portaran fins a Barcelona. Fabulós! Llavors penso si en Jaume haurà tingut tanta sort com jo. L'auto anava ocupat per un tal Sr. Mas, que té un fill minyó, i per un sacerdot jove amic del Sr. Mas, i tots dos venen de Camprodon. Tots atents i enraonadors, sobretot el Sr. Mas, que és molt de la broma. En entrar a Vic, veiem en Jaume fent l'autoestop, i el Sr. Mas, amable com sempre, també el fa pujar. Ja hi som tots! I així anem tirant fins a arribar a Barcelona, després d'un viatge agradable i econòmic. Ens acomiadem molt cordialment i partim amb el tramvia 47 vers el Saló de Víctor Pradera; travessem el Parc Zoològic pel cantó dels jardins i arribem a l'Estació de França a temps d'agafar el tren que surt a les 7.10 h de la tarda, i en qüestió de 25 minuts ens porta fins a casa nostra, acabant ací la NOSTRA PETITA VOLTA AL MÓN EN CINCO DIES. Molt petita, però bonica. Són les 7.35 h de la tarda i la calor se'ns enganxa a la roba...»

Cremallera de Núria

Em pregunto si alguna vegada vàreu tornar a Núria a buscar aquell paper que amb tanta il·lusió amagàreu al costat d'una biga.

Ramon Asensio i Cardell

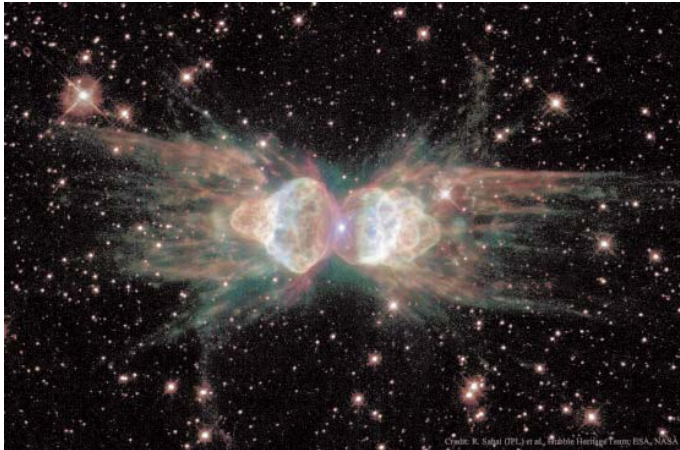
NEBULOSA PLANETÀRIA DE LA FORMIGA

La nebulosa de la Formiga rep el seu nom per la seva constitució física i la forma tan curiosa que ha assumit. Aquesta constitució que aquest «insecte «

li presta està composta per materials rocosos, amb una constitució vítria d'alta densitat, i simultàniament està patint l'erosió permanent provocada per les enormes pressions entre les dues roques, que proporcionen una temperatura impossible de calcular i tampoc d'imaginar.

De totes maneres, jo us demanaria que féssiu el favor d'imaginar la magnitud de les forces que actuen entre aquestes roques tan enormes, uns tres-cents milions de «llunes».

Us imagineu que aquestes «llunes» fossin una pedra a la sabata?

INFERTILITAT

En aquest nou apartat pretenem respondre inquietuds sobre la salut que de vegades ens podem despertar certa curiositat.

Cada vegada apareixen més notícies sobre l'increment dels problemes de fertilitat entre les parelles del món occidental, i habitualment solem preguntar-nos-en les causes. Per això hem cregut convenient fer una aproximació a aquesta circumstància: quines poden ser les causes d'infertilitat?

La raó podria ser inicialment ben senzilla: retard en l'edat de pensar a tenir un fill, però realment hi ha un munt de causes directes i indirectes que ho envolten.

L'ésser humà no està pensat per a una societat com l'actual, em refereixo a la del denominat primer món, i d'aquí ens venen molt problemes vinculats amb la salut.

El rellotge biològic de la fertilitat (fisiologia), que després veurem, és molt sensible als factors de l'entorn. Així, tant les cèl·lules com els nivells hormonals que regulen els mecanismes de la fertilitat s'alteren amb molta facilitat. La contaminació, estrès, tabaquisme, alcohol, fàrmacs, aspectes culturals i conductuals, alimentació i manca de d'activitat física, entre altres, són les causes que venen a complicar el problema, amb independència que la societat ens porta al fet que cada vegada endarrerim més l'edat de ser pares: estudis, màster, situació laboral, estabilitat econòmica i social...

Tots aquests factors acaben per alterar la naturalesa humana programada per un entorn diferent i fan aparèixer la infertilitat com un problema social preocupant. El mateix retard en l'edat de tenir fills comporta un increment dels riscos mèdics més enllà dels purament biològics, convidant al fet que augmenti el risc que apareguin patologies que dificultin la fertilitat de la parella.

Un dels mites més falsos que ha envoltat de sempre la infertilitat és que tradicionalment s'ha culpant sempre la dona del fet que una parella no pugui tindre fills. Això no és cert, és rotundament fals.

Les causes de la infertilitat abasten un ampli rang de factors tant físics com fisiològics, ambientals i emocionals. Aproximadament un 30-40% de tots els casos d'infertilitat es deuen al «factor masculí», atribuïnt-se al «factor femení» un altre 40-50%. El 10-20% restant s'atribueix a factors coincidents en els dos membres de la parella o a factors que no s'han pogut identificar.

No hi ha dubte que l'edat té un pes específic molt important en la fertilitat, ja que està vinculada a una sèrie de canvis fisiològics que apareixen al llarg dels anys i que faciliten o dificulten la reproducció en l'espècie humana; però, com ja hem dit, el factor fisiològic no és l'únic.

Si parlem de la dona a nivell fisiològic, la seva màxima fertilitat es troba sobre els 20 anys, que és quan l'ovulació produeix els millors òvuls i la regulació hormonal del cicle ovàric ja ha madurat prou. A mesura que la dona passa dels 35 anys, i particularment després dels 40 anys, la probabilitat de concebre, des d'un punt de vista fisiològic, cau a menys del 10% per mes que transcorre.

La dona, a diferència de l'home, ja neix amb la totalitat de la seva dotació de cèl·lules ovàriques amb potencial de convertir-se en «futurs ovòcits». Es creu que són unes 400.000 cèl·lules que tenen aquesta possibilitat al néixer. En realitat, de totes elles i al llarg de la vida fèrtil, són menys de 400 les que arriben a ser ovòcits amb capacitat d'ovular i produir òvuls fèrtils.

Aquestes cèl·lules ovàriques primàries necessiten una estimulació hormonal per madurar, que és molt sensible als factors externs i molt precisa quant a la seva presència: ni més ni menys quantitat, ni més tard ni més aviat de quan toca. Aquesta estimulació hormonal es va produint cíclicament al llarg de la vida fèrtil de la dona, diferint segons l'edat i moment de la vida. Als 11-13 anys apareix la menarquia (primera regla), que sol acompanyar-se de la primera ovulació, fet que ja possibilita a la dona ser fèrtil. Realment no serà fins sobre els 20 anys, com ja hem comentat, quan tot el sistema reproductor en general (hormones, vagina, úter, trompes i ovaris) estigui completament madur.

Al començar-se a estimular per primera vegada cèl·lules ovàriques primàries es produeixen els primers ovòcits, que són els més sensibles a les hormones i seran els de millor qualitat. A mesura que avança l'edat, les cèl·lules ovàriques que van responen als estímuls hormonals de maduració són les «menys millors» i produiran uns ovòcits de «pitjor qualitat».

Al final de l'etapa fèrtil apareix la menopausa; en ella les cèl·lules ovàriques, que no s'han estimulat prèviament, responen pobrament a l'acció hormonal i no generen ovòcits o els que generen són de baixa qualitat o aquests no ovulen.

En l'home la fisiologia és diferent i tot transcorre d'una altra manera. Els testicles també contenen cèl·lules primàries des del naixement que es desenvolupen al llarg de la pubertat i es converteixen cada vegada en uns 40.000.000 espermatozoides que resten presents a cada ejaculació, però no tots estan sans i vius.

Pel que fa a aquest «exèrcit» d'espermatozoides, un 75% del total solen estar vius (25% estan morts), d'ells un 30% són normals i un 25% solament són capaços de nedar de forma normal, és a dir, «cap endavant». Són els eficaços. Tinguem en compte que han de realitzar un viatge molt llarg. Sent l'espermatozoide una petita cèl·lula que és dipositada al fons de la vagina, aquest ha de «trencar» el moc cervical i nedar uns 7 cm al llarg de l'úter a la recerca de les trompes, pujar els 10-12 cm d'aquestes fins a trobar l'òvul, i tot fer-ho en 24 hores, ja que si no mor. L'òvul viu uns 7-10 dies.

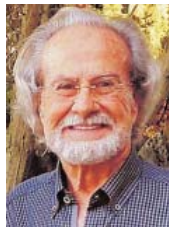
Penseu que els factors ambientals també influeixen en aquest procés. De fet s'ha demostrat que al voltant d'un 25% dels joves (edat de 18 a 25 anys) que acudeixen com a donants de espermatozoides a una unitat de fecundació «In vitro» no aporten la qualitat espermàtica esperada i un percentatge molt elevat de donants s'ha de desestimar.

Per altra part en l'home influeixen negativament per a la fertilitat: problemes d'ejaculació retrògrada, impotència, deficiència hormonal, contaminants ambientals, cicatritzacions per malalties de transmissió sexual, alteracions del mateixos espermatozoides i un altre llarg etc.

Entre els factors femenins que també influeixen hi ha: desequilibris hormonals, tumors ovàrics, disfunció ovàrica, mala nutrició, infeccions genitals, anomalies del sistema de transport al llarg de l'úter i trompes, al·lèrgies als compostos que acompanyen l'espermatozoide o aquests mateixos, cicatrius per malalties de transmissió sexual, tap cervical anormal i un llarg etc.

Com podem veure, el problema de la infertilitat és un tema complex i el metge ha de tindre en compte molts factors a l'hora de tracta-la, i de vegades aquests factors estan presents en els dos membres de la parella. Altres vegades són desconeguts.

De fet, tots els especialistes parlen que aquesta situació anirà a més entre les societats occidentals.

JUSTÍCIA JUSTICIERA II

Joan Camps i Ortiz

Repetixo títol del meu anterior escrit d'Akela 60, donades les repercussions i efectes col·laterals de la Causa 20907/2017, en la qual, cada dia que passa, l'autoritat suprema del Suprem esbiaixa deliberadament el concepte d'imparcialitat abusant de l'objecció d'impertinència als testimonis de les defenses, contradient la tolerància concedida als testimonis de l'acusació conduïts barroerament per la fiscalia i advocacia de l'Estat, estimulats per la tesi acusatòria popular de Vox, un partit d'extrema dreta inspirat en el franquisme més radical. Marchena ja ha avisat que, donada l'efectivitat de defensa dels primers vídeos simultanis que revocaven els testimonis de l'acusació, aquests quedaven relegats després de la part testifical, però quan s'acosta l'hora de visionar-los les defenses han estat advertides que només podran mirar sense fer cap al·legació argumental, res a dir ni fer llevat de seure i callar.

Escric a 20 de maig, quan fa molt poques hores he vist per la televisió el circ muntat, primer al Senat i quasi simultàniament al Congrés, fent la pantomima de neutralitat democràtica, quan Raül Romeva, al Senat, i Josep Rull, Jordi Sánchez i Jordi Turull al Congrés de Diputats recollien les respectives actes com a membres electes de les respectives cambres legislatives. Un dret democràtic guanyat a les urnes que no han pogut ostentar en igualtat als altres membres electes, negant-los el dret d'expressió i de manifestació inherent al seu càrrec. Una arbitrarietat que anul·la el dret de sufragi de tots els ciutadans que els han votat.

Però el més greu d'aquesta orquestració tan barroera, amb la teatralitat burlesca i insultant de la paròdia, és que ja s'ha estès el rumor de concomitància política i judicial perquè els presos polítics electes siguin automàticament destituïts, fet que beneficia la investidura de Pedro Sánchez, que, eliminant la participació dels independentistes electes, redueix numèricament la majoria absoluta del Congrés de Diputats sense haver de tenir massa en compte el suport dels vots independentistes.

A Pedro Sánchez se li hauria de fer memòria del baix sentit democràtic del poder fàctic dels barons del seu propi partit, que, menyspreant-lo, el van decapitar i quasi incinerar políticament, i van ser els vots de la militància, que, amb sentit democràtic, van ressuscitar-li la vida política, unint el cap i el cos de l'idealista defenestrat, que restaven a terra del patíbul improvisat dins la seu del carrer Ferraz número 70 de Madrid, on s'havia teixit la conspiració per eliminar-lo. D'ell depèn ara escoltar la militància, que el 28 de maig del 2018 cridava: **Con Ciudadanos no!**

Veurem si Pedro Sánchez és en realitat qui era, no sigui que la seva recuperació pateixi efectes col·laterals de la cirurgia *frankensteïniana*, i el seu cos li impedeixi actuar com el cap li aconsellava

abans de la seva decapitació intel·lectual i política propiciada per una bona part dels seus correligionaris, que encara li cegen marcant terreny de poder al seu entorn.

Mal símptoma aquesta al·lèrgia partidista a les urnes, que quan mostren un resultat advers causen reaccions violentes en aquells que se senten perjudicats. Va passar el 9-N i també l'1-O, dos sufragis que, per la seva naturalesa, en no haver estat acordats, no eren vinculants de facto, però que, interpretats amb cintura política, haurien pogut ser considerats com una enquesta de valor informatiu suficient com per encetar una taula de diàleg i avaluar amb seny els resultats i proposar acords. Malauradament, l'obsessió de criminalitzar un referèndum i mobilitzar escamots antiavalots per impedir-lo, ja planteja una desafortada desproporció absolutament injustificada. Un greu error d'avaluació de danys i una humiliació per als responsables, en haver fracassat estrepitosament, donat que la violència extrema utilitzada va ser ineficaç davant la voluntat de dos milions i escaig de ciutadans, que, de manera tranquil·la i pacífica, volíem votar i, malgrat la prepotència dels antiavalots en alguns centres, tothom va poder votar.

Les conseqüències ja les sabem: en no voler cap mena de diàleg, Rajoy va optar per l'article 155, amb el qual va intervenir el Parlament de Catalunya i va destituir el govern i convocar noves eleccions autonòmiques, la qual cosa va significar el fracàs del 155, donat que els resultats van consolidar la majoria absoluta dels partidaris del referèndum. Aleshores, la implicació de la judicatura assumint de part aspectes que corresponien a la política, ho ha esgarrat tot, desacreditant la separació de poders.

Amb polítics tan maldestres, les conseqüències són imprevisibles. Si els càrrecs electes que han sortit per ocupar escons del Congrés de Diputats i del Senat queden destituïts, el desgavell continuarà com ara. Paradoxalment, el caos creat per l'independentisme, arran de la fuga d'empreses i la desatenció a les coses que interessin als ciutadans, ha quedat com un relat atrotinat per l'evidència dels esdeveniments dels últims quatre anys, ja que Catalunya no presenta cap desviació econòmica que no afecti en major mesura la resta d'autonomies. Tenint en compte aquest fet, els polítics s'ho haurien de fer mirar, ja que difícilment podran aportar solucions quan en realitat ells són el problema.

PROGRÉS

M'agradaria aquest cop formular una espècie d'equació, el suggeriment d'un conjunt d'idees. Com que part del meu transfons és, entre d'altres, social (de lletres, o, com dic jo, de barres i puntets), ho plasmaré el més concisament que pugui:

Progrés social humà = empoderament - inevitabilitat històrica

Anem per parts. «Progrés social humà», per entendre'ns, el futur que «la majoria» volem, o com altres en dirien, «utòpic» (el mateix deien del present actual els esclavistes i colonitzadors de fa uns centenars anys): un món en pau, justícia, llibertat, i tota la resta de tints humanistes que la postmodernitat occidental ens ofereix. D'altra banda, qui millor que el Primer Món per arreglar tot el que ha destruït en el seu passat: el segon i tercer mons (teoria de Mao, per cert...), l'ecosistema del planeta, i d'altres conseqüències que encara hem de veure... (i aquí treu el nas la inevitabilitat històrica, amb un somriure sorneguer).

L'empoderament és una idea amb la qual vaig topar a l'interessar-me per la lluita de col·lectius aliens a mi (en certa manera, un individu privilegiat, blanc, cis hetero, classe mitjana, primer món, etc.). El fet de prendre l'exemple, exercir l'acció i assentar el precedent de l'autoafirmació ens portarà, per força, a una societat millor.

Però... diran alguns, temorosos del llop de Hobbes i Plaute, els humans hem demostrat no ésser gaire de fiar, pel que fa a prendre decisions pel bé col·lectiu. I, per la porta gran, és quan arriba la inevitabilitat històrica. I us sorprèn, perquè, si al principi creieu que podia estar de la vostra banda (la pessimista, sovint passat el que alguns diuen «els millors anys de la vida»), us recorda que, malgrat tot, la societat avança. Que, malgrat que els vostres professors d'història no us ho expliquessin, els idealistes sempre han estat allà. Que gràcies a l'exemple d'uns empoderats, la història no es va repetir en un cicle infinit. Que hi havia lluita antipatriarcal abans del feminisme. Que hi havia antiracisme en plena època colonial. Que l'imperialisme i el capitalisme són variacions del mateix problema, adaptacions a la voluntat canviant de tota la humanitat, que pugna, com en un joc d'estirar la corda, en dues direccions diferents: el passat, fosc, i el futur, nou i incert... SI TU HO VOLS.

Només un apunt per clarificar això últim. El conformisme és el contrari a l'empoderament. Un valor, en aquesta equació, negatiu. Pregunteu-vos, si no, on creieu que seríem si tothom s'hi haguera conformat. «La idea de viure fora de les coves és una bogeria.» Tiro el guant a qualsevol que em vulgui discutir que cap ancià arrugat va pronunciar això deu fer més de 8.000 anys.

EL PER QUÈ VIURE

Autora: Narke, una persona que estima l'art, sense edat, ni gènere, ni raça, ni cap tipus d'etiqueta o descripció que la pugui limitar.

Porto més de la meitat de la vida fent teatre, és a dir, estudiant interpretació. Molts cops em pregunten per què vull ser actriu, i la resposta sempre és massa llarga.

Acostumo a dir que no tinc paraules per explicar-ho, a vegades responc «perquè és el que m'agrada», però és mentida. El teatre no és el que m'agrada, i tampoc crec que sigui la manera més agradable de guanyar-se la vida. No ho és. El teatre és una manera de viure, de veure la vida, de conèixer-la i d'entendre-la. Em poso en la pell de tanta gent! Visc coses que mai viuré, estimo de maneres que mai entendré, i empatitzo amb totes les cares que agafo, amb totes les sabates que em poso. Conec, em conec, i sento, sento tant que fins i tot deixo de ser jo, a dalt de l'escenari, perquè no hi ha espai per a mi i per al personatge que interpreto. Quan faig teatre puc somiar el que ell somia i estimar a qui ell estima, però no puc entendre'm fins que arriba el final, quan torno a ser jo i, de cop, m'entenc més, m'estimo més, i sobretot em sento més a prop de tothom. Sento el públic dins meu, que ha sentit cada petita cosa que ha passat pel meu cor, perquè sobre l'escenari no és el

meu cervell qui em domina, és el meu cor, que té un cervell a part i decideix el que passa pel meu cap i es mou per mi. De fet, aconseguir que el meu cos deixi de moure's i es posi a ballar, a ballar amb la música de les emocions. És quan pugues a l'escenari i et poses una màscara invisible, que t'adones del que la vida és.

A La Teatral va ser on vaig descobrir quin és el motiu per viure. I no hi ha res més bonic que descobrir en què vols perdre la vida. El teatre és una forma de vida, una visió diferent del món. El teatre és màgia, màgia emocional que passa per tots els cors de qui és a la sala.

LLUITA PER L'EDUCACIÓ DE NOIES I NOIS

Els i les professionals del món educatiu, tots necessitem un reciclatge i una formació que ens aporti una nova mirada de gènere. Una nova mirada de respecte i d'igualtat.

Incloure una educació basada en el respecte i la igualtat de gènere espanta, perquè fa front i trenca amb l'opressió patriarcal.

Alguns afirmen que infants i adolescents no tenen edat per entendre-ho. Estan molt equivocats: si no s'explica des de ben petits, o ens limiten a fer una petita jornada un dia o una setmana a l'any, els serà de difícil comprensió.

Ha arribat el moment d'un canvi, en totes direccions, que tingui la força que es despenia al carrer el dia de la dona (8 de Març) i que, d'una revolada, inclogui el feminisme a totes les escoles de la nostra societat, sens falta també a l'escola.

Per començar, aquest canvi no es pot fer per avui o per demà, cal no oblidar que totes les persones hem estat educades amb un sistema patriarcal, que no acaba de desaparèixer del nostre entorn, tots necessitem un reciclatge i una formació que ens aporti aquesta nova mirada de respecte i d'igualtat.

En definitiva, incorporem una mirada global als centres educatius que ens permeti trencar amb prejudicis, estereotips i estigmes de gènere, i que, alhora, permeti a infants i adolescents qüestionar-se tot allò que els envolta.

PASTÍS DE FORMATGE DE LA VIÑA

Recepta del pastís de formatge del bar restaurant La Viña, de la part vella de Sant Sebastià, on fa més de 27 anys que el fan i que està considerat des de fa 10 anys un dels millors pastissos de formatge. Ha arribat fins al Japó i és molt famós a Turquia.

A part de servir-los també els venen per emportar.

Una part del seu èxit és el de prescindir de la base de galeta i mantega. I l'altra la facilitat de preparació i els pocs ingredients de què es compon.

Torrat per fora, suau i cremós per dintre, el pastís pesa una mica més de dos quilos i està calculat per a 10-12 racions.

Ingredients:

- 1 kg de formatge crema (tipus Philadelphia)
- 7 ous
- 400 g de sucre
- 1 i 1/2 cullerades de farina
- 1/2 litre de nata

Elaboració:

1. Preescalfem el forn a 210° C i folrem un motlle de 24 cm amb paper de forn humitejat amb aigua, que haurem arrugat fent una bola per estirar-lo després i poder donar-li la forma bé dins del motlle.
2. En un bol gran batem i barregem tots els ingredients; primer el formatge, els ous i el sucre, després la cullerada de farina i al final la nata. El podem batre a mà o amb la batedora elèctrica. Ho aboquem en el motlle i el posem al forn a 210° C durant 40 minuts.
3. Traiem el pastís del forn i el deixem reposar dins del motlle, com a mínim, entre quatre o 5 hores. Quan surt del forn ha de quedar una mica tremolós. Després de reposar traieu el motlle i el paper i ja està llest.

Podeu veure el vídeo amb les explicacions :<http://lavinarestarante.com/receta-de-tarta-de-queso-crema-de-la-vina-a-bocados-etb2/>

ELS FOCS D'ARTIFICI

Ben aviat en molts dels nostres pobles començaran les Festes Majors, i un dels moments més esperats són els castells de focs d'artifici.

Si mirem enrere en el temps, trobem que el seu origen està directament relacionat amb el descobriment de la pólvora a l'antiga Xina quan fa uns 2.000 anys un cuiner xinès, que cuinava a l'aire lliure, va barrejar per accident carbó, àcid sulfúric i nitro, productes molt coneguts a la cuina de l'època. La barreja es va cremar i quan va ser comprimida en un tub de bambú va esclatar.

No gaire més tard, un monjo xinès anomenat Li Tian, de la província de Hunan, va fer servir la pólvora per fer els primers focs d'artifici, que feien servir per espantar els esperits.

Es creu que Marco Polo va portar aquest coneixement a Europa.

La fórmula d'aquest material va ser estesa pels àrabs durant la seva expansió pel Nord d'Àfrica i Espanya. Van ser els primers en fer servir armes de foc, i durant l'ocupació de la península Ibèrica van assentar les bases de la tradició polvorista també amb finalitat lúdica.

Va ser al segle XIX quan es va introduir una de les característiques més importants, el color, fent combinacions de clorat de potassi amb diverses sals metàl·liques.

Així és com l'estrónci, al cremar-lo, reacciona i es converteix en el color vermell, el coure es transforma en el color blau, el vari en el color verd i el sodi en el groc. Amb el magnesi, l'alumini i el titani s'aconsegueix el color blanc i la lluentor a l'esclatar

EL MONT ATHOS

L'ascensió al mont Athos, la muntanya sagrada, al nord de Grècia, al braç més oriental de la península Calcídica, l'haureu de fer sense mi i amb Wikiloc¹. Em sap molt de grec; però és l'únic indret de la terra on encara les dones no hi podem anar. Abans d'anar-hi en barca –l'únic accés és per mar–, haureu de demanar un permís d'entrada especial. Hi trobareu vint monestirs ortodoxos que s'autogovernen sota la denominació d'Estat Monàstic Autònom del Mont Athos, emparats per la sobirania grega i la jurisdicció eclesiàstica del Patriarcat Ecumènic de Constantinoble.

Athos era un gegant de la mitologia grega que va desafiar els déus olímpics en la titanomàquia. Va llançar una gran pedra a Posidó, que va caure a la mar Egea, i es convertí en l'actual península. En altres versions, Posidó va emprar la muntanya per a enterrar-hi el gegant vençut.

Es diu que el rei persa Xerxes hi va construir un pont a l'Hel·lespont, i va obrir un canal a l'istme de la península d'Athos, per fer passar la seva flota durant la invasió de Grècia. Algunes restes d'aquest canal s'han trobat en l'actualitat. El seu pare, Darios I, hi havia perdut 300 naus i uns 20.000 homes durant la Primera Guerra Mèdica en intentar bordejar el mateix cap. Després de la mort d'Alexandre Magne, l'arquitecte Dinòcrates de Macedònia va proposar excavar completament la muntanya per a convertir-la en una estàtua d'Alexandre.

En el proper número d'*Akela* farem el cim del mont Ida.

(Footnotes)

<https://ca.wikiloc.com/rutes>

[senderisme/grecia/mont-athos](https://ca.wikiloc.com/rutes)

Margalida Capellà i Soler

Catedràtica de grec i editora d'*El Fil de les Clàssiques*

LOS INVIERNOS SERÁN MÁS CALIDOS, PERO TAMBIÉN CON IRRUPCIONES MAS FRÍAS

El calentamiento global traerá un clima invernal más templado a gran parte del hemisferio norte, incluyendo Europa y América del Norte. Pero algunos científicos del clima predicen que los días cálidos de invierno serán más frecuentemente interrumpidos por el frío extremo. Parece una contradicción ¿Por qué?

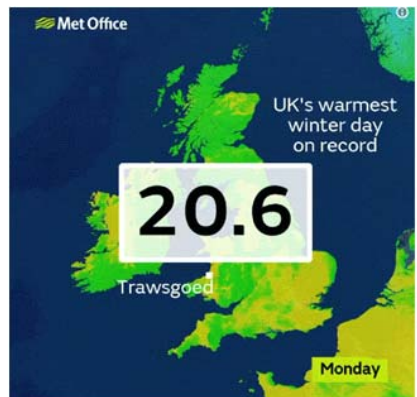
En otras palabras, los inviernos en el futuro serán, más bien contra intuitivo, más cálidos y más fríos.

La temperatura de la Tierra está aumentando como resultado del calentamiento global, pero las crecientes emisiones de carbono también están alterando el clima del planeta de otras formas más sutiles y complejas. Y los efectos del calentamiento global, grandes y pequeños, obvios e indirectos, son más pronunciados en el Ártico.

En enero y febrero, una corriente de chorro de movimiento lento permitió que una parte del vórtice polar ártico se extendiera hacia el sur a través del Medio Oeste y el Este de Canadá. El frío extremo mató a 22 personas. Más recientemente, una interrupción separada del vórtice polar provocó fuertes nevadas en el noroeste del Pacífico y el oeste de Canadá.

Por ejemplo, por primera vez en la historia del Reino Unido se han superado los 20 °C en pleno invierno, según informa la Met Office, y en varios lugares, exactamente el 25 de febrero del 2019, es decir en pleno invierno astronómico, se registraban temperaturas en Inglaterra de finales de primavera.

Y no solamente en el Reino Unido, en buena parte de la península Ibérica, a finales de febrero de este año, las temperaturas fueron extraordinariamente altas, 26 grados en Zaragoza, zonas que por regla general en invierno no se llegan ni a los 18 grados.

Por supuesto, el cambio climático no excluye la variabilidad del clima, por lo que los episodios extremos de inviernos fríos y especialmente nevados no son una prueba de que el clima haya dejado de calentarse. Pero incluso cuando los inviernos en el hemisferio norte continúan produciendo las ocasionales grandes tormentas de nieve o los periodos de frío prolongado, esto sugiere que el clima especialmente frío se convertirá cada vez más en la excepción, no en la regla.

Las diferentes interpretaciones de los datos y las explicaciones de patrones atmosféricos inusuales contrastan con el amplio consenso sobre los peligros del cambio climático causado por el hombre.

A menudo, la ciencia del clima se presenta como ciencia establecida y asentada. En el sentido más básico, que las emisiones de carbono provocadas por el hombre están calentando el planeta y alterando su clima. Pero los científicos aún no están de acuerdo sobre cómo se desarrollará exactamente el cambio climático.

Los registros históricos más largos, las mediciones más precisas y los mejores modelos climáticos ayudarían a tales fines. Pero muchos de los misterios de los impactos del calentamiento global seguirán siendo difíciles de descifrar.

Los efectos del cambio climático, son sobre todo los impactos del calentamiento global, que son múltiples y se espera que se agraven en el futuro. Se generará un desajuste y ruptura en los procesos e interacciones entre las especies; los ecosistemas emblemáticos verán reducida su riqueza ecológica.

Además, habrá una reducción de la disponibilidad de agua para abastecimiento humano, riego y otros usos y sobre la costa existirá amenaza por el aumento del nivel del mar, entre otros problemas.

Y por eso en 2020 y con una serie de datos largos, de calidad y con la captura precisa de información de cambios climáticos es importantísimo para, primero, hacer un seguimiento de las variaciones del clima y segundo, para hacer los análisis adecuados de los impactos que está produciendo esta problemática en los distintos sectores

Veremos que sale ?????

ÀNIMA PIRATA

La Frankie es considerava la millor pirata del Carib. Potser era un pèl baixeta per la seva edat, però ho compensava amb escreix amb grans dosis d'intel·ligència i de perseverança. Tot plegat li havia fet guanyar el terrible sobrenom de La Gran Pirata Menuda. Onejava amb força la bandera amb una calavera i dues petxines daurades dibuixades, commemorant, de moment, el primer tresor que havia trobat a la platja del Masnou.

No tenia gaire gent a la tripulació del vaixell Closca de nou, però no necessitava ningú més. Estava formada per la capitana, que era ella; en Rufus, un animal de quatre potes gros com un bou i fidel com cap altre, i en Lligafils, un mico minúscul i entremaliat que l'ajudava quan s'havien d'escodrinyar forats per on ella no hi cabia.

Comptà 10 passes des de la palmera i amb el dit índex marcà una creu a la sorra.

Decidida, començà a fer un forat. El sol picava de valent i en pocs minuts afloraren pel front gotes de suor per l'esforç que estava fent. Es tragué el mocador que li cobria el cap i s'eixugà. Feia olor a menta.

Seguí escarbotant, cada cop més ràpid, ja que mantenia l'esperança que el que trobaria allí seria d'un valor incalculable. Fins que, de sobte, aparegué un objecte preciós. Era la closca d'un cargol blanc! Se'l ficà a correuita dins el seu farcelllet.

De cop, sentí a la llunyania algú que la cridava. Els pares ja recollien el para-sol i les tovalloles. Quan arribés a casa, i un cop s'hagués pres el berenar, els ensenyaria la seva gran i preuada troballa.

Agafà el mico de roba pel braç i donant un cop al llom d'en Rufus, es dirigí cap al cotxe saltant i somrient per la sorra.

Era el millor estiu de la seva vida.

Autor: Jofre Milà

Il·lustració: @juratela

CAMINS DE FERRADURA

La diligència que duia els passatgers a la Cerdanya, fins que fou substituïda pels cotxes de línia, era una veritable estampa del «Far West americà». Una d'aquelles estampes que deuen haver vist centenars de vegades al cinema, que pinten les diligències del temps de la vellúria rodant vertiginosament a través dels camins, plens de sots, amb cavalls esbojarrats, crinera al vent i uns postillons amb llurs crits i amb l'espetec de llurs tralles.

Aquesta petita introducció em servirà per parlar de com s'arribava a Puigcerdà abans del ferrocarril.

Si llegiu la novel·la *Pilar Prim*, de Narcís Oller, publicada el 1904, o l'evocació que Lluís Capdevila (1893-1980) fa de les antigues diligències, ens adonem de les dificultats del viatge per aquells verals. En condicions normals, per anar de Ripoll a Puigcerdà, es trigava vuit o nou hores, i disset en el cas de coincidir amb una climatologia adversa. En el *Llibre d'Andorra. Història i paisatge*, Capdevila ho explica així:

En el *Llibre d'Andorra. Història i paisatge*, Capdevila ho explica així:

«El tren de Sant Joan de les Abadesses sortia de Barcelona a les sis del matí i arribava a Ripoll tres hores després, o sigui a les nou. A la plaça de l'estació ja hi havia, esperant, la diligència de Puigcerdà. El preu del bitllet era de set o vuit pessetes. Després d'una breu parada a l'Hostal del Monestir, el cotxe empenia la ruta devers Campdevànol i arribava a Ribes pels volts de migdia ... A Ribes, la diligència es deturava als quatre hostals que hi havia a la vila: el de cal Ventura, el de Sant Antoni, el del Rutllat i algun altre.

En haver dinat, el Nen Naudi o un dels seus germans, que eren els majorals, cridaven: «En marxa, senyores». I els viatgers s'apressaven a enquibir-se al cupè a la banqueta, a l'interior, o bé a dalt, a la baca, entre fardells i maletes. A cal Cargol, a la Cantina i a la Molina canviaven els set animals que arrossegaven la diligència i alegraven el camí amb el dringar compassat de llurs picarols. Els viatgers ho aprofitaven per a baixar a estirar un xic les cames i «fer el got». A les cinc de la tarda o a les sis la diligència arribava a la placeta de les Monges de la capital de la Cerdanya, Puigcerdà.»

Un altre escenari és a l'hivern, quan els camins estan plens de neu. Veiem com ho explica l'autor:

«A l'hivern, el viatge era molt desagradós i difícil i la neu n'era la culpable. La carretera reial, que havia d'enllaçar Barcelona amb la frontera, quedava interrompuda a la collada de Toses a l'hostal anomenat la Cantina, i des d'allí calia tornar pel vell camí de la Molina, que passava per Escardacs i Alp. El torb barrava sovint el pas de la muntanya i manta vegada calia esperar quatre i cinc dies a Ripoll, fins que el majoral avisava una nit els viatgers que, l'endemà a les quatre de la matinada, reprendrien el camí. I bon sortia l'endemà a l'hora assenyalada i arribava a les nou de la nit a la placeta de les Monges. O sigui, disset hores per a fer un trajecte de cinquanta quilòmetres. No devia pas ésser massa divertit. Els viatgers, com a única calefacció, tenien uns quants grapats de palla i boll per a enfonsar-hi els peus si no volien que se'ls glacessin. I tenien els hostals del camí, on mentre canviaven els cavalls, feien bo d'apropar-se a la gran llar de foc i «fer beguda» (fer beguda no vol dir únicament beure, sinó menjar un xic).»

Com es pot veure la gent, amb molta dificultat, arribava a la Cerdanya, però també en sortia. Actualment i gràcies a les noves infraestructures, podem anar i tornar a Puigcerdà en un temps molt més còmode i curt.

FIL DAURAT

Portava l'empremta dels teus llavis,
la del teu alè pels carrers plens de gent.
Em miraven la cara enrogida pels neons,
em miraven com es mira l'últim tren
que s'escapa lleuger cap al seu destí.
La fosca amb dents de llop engolia la claror,
encara un fil de llum travessava el carrer.
Jo corria, corria darrere aquest fil daurat
i duia tota la vida entre els meus llavis.

PEPITA CASTELLVÍ

XVIII VOLADA D'ESTELS A la platja del Masnou

El diumenge 7 d'abril es va celebrar la XVIII edició de la Volada d'Estels a la platja del Masnou, organitzada per l'Associació **Amics i Escoltes del Masnou**. És una de les activitats que més feina dona en la seva preparació, però també es la que més satisfacció aporta a les persones que la organitzen, per la il·lusió que hi posen i que després transmeten.

Més de 1.000 persones entre adults i nens/es, des de les 10h del matí fins les 2h del migdia a la platja d'Ocata, participaren en els tallers de muntatge d'estels per després intentar fer-los volar. I deu nido si ho aconseguiren.

Els participants més matiners podien agafar forces amb la xocolata i coca que els **Amics i Escoltes del Masnou** tenien preparat.

A més de les escoles del Masnou, Alella i Teià, van participar en aquesta Volada, la casa d'acollida «Els Estels» del Masnou, la l'associació «Apadis» de les Franqueses i l'Associació Pro Disminuïts Psíquics de Sant Adrià del Besòs, un centenar de nois i noies els quals varen gaudir de la jornada.

Va ser un espectacle gratificant veure volar una infinitat d'estels alhora, en el cel de Masnou. Per sort va fer bon dia i un bon vent, imprescindible perquè l'activitat fos tot un èxit.

Nenes i nens, mares i pares, tietes i tiets, avies i avis, ... l'any que ve us hi esperem. Segur que us ho passareu molt bé.

